

Bruksela, dnia 4.7.2017 r.
SWD(2017) 156 final/2

CORRIGENDUM:

This document corrects document SWD(2017) 156 final of 2.5.2017

Correction of the cover page.

The text shall read as follows:

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

Wytyczne dotyczące pomocy państwowej w ramach instrumentów finansowych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie programowania 2014–2020

ZASTRZEŻENIE PRAWNE

Niniejsze wytyczne są dokumentem roboczym przygotowanym przez służby Komisji. Na podstawie obowiązującego prawa UE formułuje się w nim wskazówki techniczne dla współpracowników i jednostek biorących udział w monitorowaniu, kontroli lub wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które to wskazówki dotyczą interpretowania wykładni i stosowania przepisów UE w tym zakresie. Celem niniejszego dokumentu roboczego jest przedstawienie wyjaśnień i interpretacji służb Komisji dotyczących wyżej wymienionych przepisów, tak aby ułatwić realizację programu i wspierać stosowanie dobrych praktyk. Niniejsze wytyczne pozostają bez uszczerbku dla wykładni dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości i Sąd lub dla decyzji Komisji.

Spis treści

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	5
2.	POMOC PAŃSTWA NA RÓŻNYCH POZIOMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....	5
3.	OBYCNOŚĆ POMOCY PAŃSTWA W PRZYPADKU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	6
3.1.	„Zasoby państwowe” i „możliwość przypisania środka państwu”	7
3.1.1.	<i>Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI)</i>	7
3.1.2.	<i>Inne fundusze UE i EFSI zarządzane bezpośrednio lub pośrednio</i>	8
3.1.3.	<i>Wkład EFSI w fundusze UE zarządzane bezpośrednio lub pośrednio</i>	9
3.1.4.	<i>Zasoby własne grupy EBI</i>	10
3.1.5.	<i>Zasoby własne grupy EBI objęte gwarancją Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)</i>	11
3.1.6.	<i>Przegląd dotyczący wymaganej oceny pomocy państwa w zakresie kryterium „zasobów państwowych” w podziale na rodzaje zasobów</i>	11
3.2.	„Przedsiębiorstwa” zaangażowane w instrumenty finansowe	12
3.3.	Korzyść	13
3.4.	Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi / pomoc <i>de minimis</i>	15
4.	WYŁĄCZENIA Z OBOWIĄZKU ZGŁOSZENIA	17
5.	„GOTOWE” INSTRUMENTY.....	18
6.	PRZYPADKI, GDY ZGŁOSZENIA POMOCY PAŃSTWA SĄ WYMAGANE	19

1. INFORMACJE OGÓLNE

Zgodność z zasadami pomocy państwa ma zasadnicze znaczenie dla zachowania poprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Stosowanie zasad pomocy państwa sprzyja efektywności gospodarczej i zapobiega nieuzasadnionym zakłóceniom konkurencji przez wsparcie publiczne, co powodowałoby szkodę dla Unii jako całości. Pomoc państwa jest narzędziem mającym zasadnicze znaczenie dla tworzenia i utrzymania równych warunków działania dla wszystkich przedsiębiorstw. Jest zatem konieczne, aby państwa członkowskie zapewniły zgodność z przepisami dotyczącymi pomocy państwa, w przypadkach, gdy państwa członkowskie udzielają pomocy za pośrednictwem instrumentów finansowych (współ) finansowanych przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.

O znaczeniu zasad pomocy państwa dotyczących instrumentów finansowych przypomniano w kilku przepisach w tytule IV rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów¹, szczególnie w art. 6, 37, 38, 42 i 44 tego rozporządzenia. Poniżej przedstawiono powody, dla których konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na kwestie pomocy państwa:

- Ramy prawne pomocy państwa znacznie się zmieniły w latach 2013/2014, stwarzając dodatkowe możliwości w zakresie zapewniania zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.
- Pomoc państwa może istnieć na różnych poziomach instrumentów finansowych, w tym na poziomie zarządzających funduszami i współinwestorów. Nie wszystkie zainteresowane strony są świadome potencjalnej obecności pomocy państwa na różnych poziomach oraz obowiązującej ich wszyskich konieczności zapewnienia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.
- Zarządzający funduszami i inwestorzy (instytucje finansowe i banki komercyjne) często nie mają zbyt dużej wiedzy o zasadach pomocy państwa.
- W rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów przewidziano możliwość stosowania instrumentów finansowych do wszystkich celów tematycznych. W niektórych obszarach Komisja oferuje tak zwane „gotowe” instrumenty finansowe, w przypadku których sprawdzono już zgodność pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.

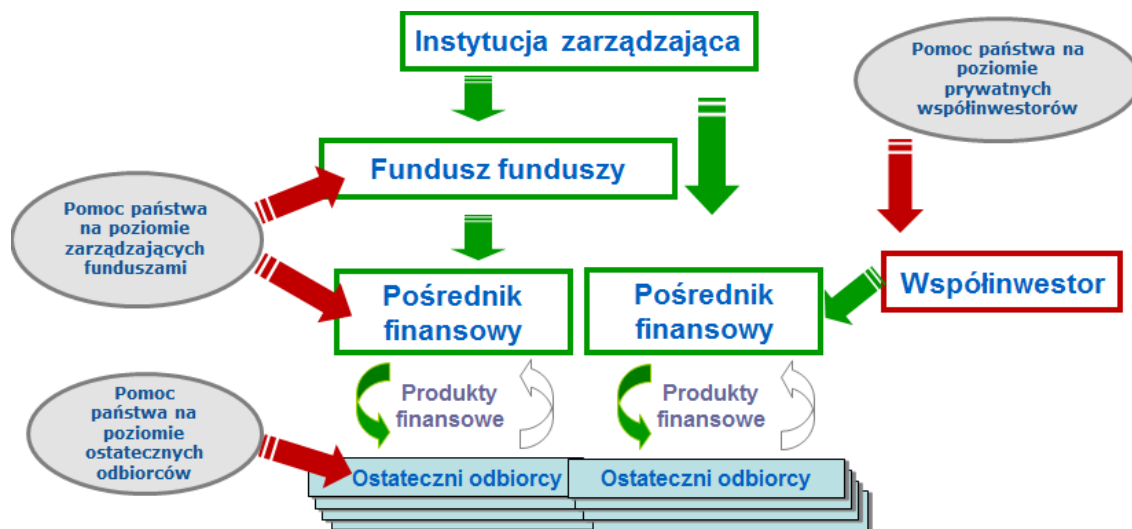
Celem niniejszego dokumentu roboczego jest ułatwienie stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa w dziedzinie instrumentów finansowych oraz wskazanie różnych możliwości osiągnięcia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.

2. POMOC PAŃSTWA NA RÓŻNYCH POZIOMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Instrumenty finansowe często obejmują wielowarstwowe struktury służące tworzeniu zachęt dla podmiotów gospodarczych (**inwestorów**), aby przekazywali finansowanie **ostatecznym odbiorcom**. Może to stanowić pomoc państwa dla inwestorów lub ostatecznych odbiorców i musi być zgodne z zasadami pomocy państwa. Ponadto w realizacji instrumentów finansowych uczestniczyć mogą jeden lub większa liczba **podmiotów wdrażających instrumenty finansowe** (np. pośrednicy finansowi), którzy również mogą być beneficjentami pomocy państwa i podlegać zasadom pomocy państwa.

¹ Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

W zależności od konstrukcji instrumentu finansowego wsparcie finansowe może stanowić pomoc państwa dla przedsiębiorstw na wszystkich trzech wymienionych poziomach, nawet jeśli intencją władz państwa członkowskiego (między innymi instytucji zarządzającej na mocy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) jest zapewnienie korzyści wyłącznie ostatecznym odbiorcom. Zgodność z zasadami pomocy państwa należy zapewnić na wszystkich poziomach wdrażania instrumentów.

W odniesieniu do obecności pomocy państwa zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa² zawiera szczegółowe wytyczne, które mają istotne znaczenie również w przypadku instrumentów finansowych. Obejmuje ono także dalsze ogólne wyjaśnienia i przykłady.

3. OBECNOŚĆ POMOCY PAŃSTWA W PRZYPADKU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) określono, że pomocą państwa jest wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi³.

Zgodnie art. 107 ust. 1 TFUE obecność pomocy państwa obejmuje następujące wymogi⁴:

² Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („zawiadomienie w sprawie pojęcia pomocy państwa”), Dz.U. C 262 z 19.7. 2016, s. 1, zob. w szczególności pkt 60.

³ W przypadku Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) zastosowanie mają szczególne zasady pomocy państwa (zob. art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, Dz.U. L 149 z 25.5.2014, s. 1 (rozporządzenie w sprawie EFMR), oraz art. 81 ust. 2 rozporządzenia (UE) 1305/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487 (rozporządzenie w sprawie EFRROW)).

⁴ W art. 107 ust. 1 TFUE ujęto dodatkowe wymogi, na przykład „selektywność” środka wsparcia.

- wsparcie pochodzi z „zasobów państwowych” i „można je przypisać” państwu;
- beneficjent jest „przedsiębiorstwem”;
- wsparcie „sprzyja” przedsiębiorstwu, tzn.: przekazuje „korzyść”;
- wsparcie zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Kryteria dotyczące obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE mają charakter łączny. Oznacza to, że wszystkie one muszą być spełnione, aby wsparcie stanowiło pomoc państwa. Dlatego też, jeśli którekolwiek z powyższych kryteriów nie jest spełnione, wsparcie publiczne nie stanowi pomocy państwa. Taki test należy przeprowadzić na wszystkich trzech wyżej wymienionych poziomach. Dalsze szczegółowe informacje dotyczące wspomnianych wyżej kryteriów obecności pomocy państwa wyjaśniono w kolejnych sekcjach niniejszych wytycznych.

3.1. „Zasoby państwowe” i „możliwość przypisania środka państwu”⁵

Przyznanie pomocy bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych oraz możliwość przypisania takiej pomocy państwu to warunki obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Przy ocenie środka na podstawie art. 107 ust. 1 TFUE są one często rozpatrywane łącznie, ponieważ oba te warunki odnoszą się do publicznego pochodzenia przedmiotowej pomocy.

Krajowe środki publiczne państw członkowskich UE są zasobami państwowymi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Środki pochodzące z budżetu Unii również uznaje się za „zasoby państwowe” (i przypisuje się je państwu), jeżeli organy krajowe mają swobodę w decydowaniu o wykorzystaniu tych środków.

Natomiast jeżeli środki unijne są zarządzane bezpośrednio lub pośrednio przez Unię (lub instytucje międzynarodowe) bez swobody decydowania ze strony organów krajowych, nie stanowią one zasobów państwowych i nie można ich przypisać państwu. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI)

3.1.1. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI)⁶

Zdecydowana większość EFSI istotnych z punktu widzenia polityki spójności jest wydatkowana w ramach zarządzania dzielonego⁷. W ramach zarządzania dzielonego państwa członkowskie zazwyczaj⁸ mają swobodę decydowania o wykorzystaniu finansowania i mogą decydować, kto otrzyma wsparcie. Ze względu na tę swobodę decydowania EFSI i krajowe (współ)finansowanie publiczne uznaje się za „zasoby państwowe” i przypisuje się je państwu zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE. Dzieje się tak nawet w przypadku, gdy organy krajowe powierzają instrumenty finansowe grupie EBI lub innemu dowolnemu podmiotowi celem ich wdrożenia na podstawie umów.

Pozostałe kryteria ujęte w art. 107 ust. 1 TFUE są jednak zazwyczaj spełnione w przypadku instrumentów finansowych wspieranych poprzez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne („EFSI”) i dlatego nie są one omawiane w niniejszych wytycznych.

⁵ Dalsze wytyczne dotyczące pomocy państwa znajdują się w sekcji 3 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

⁶ Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, zob. art. 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

⁷ Art. 59 rozporządzenia (UE, EURATOM) nr 966/2012, Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1 („rozporządzenie finansowe”).

⁸ Odstępstwa omówiono w pkt 3.1.3 poniżej.

Dlatego też, gdy EFSI i krajowe (współ)finansowanie publiczne wydatkuje się w trybie zarządzania dzielonego i gdy uczestniczące państwa członkowskie mają swobodę decydowania o wykorzystaniu tych środków, są to „zasoby państwowe”, które przypisuje się państwu w kontekście zasad pomocy państwa. Oznacza to również, że instrumenty finansowe zarządzane przez instytucję zarządzającą lub na jej odpowiedzialność (art. 38 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) podlegają zasadom pomocy państwa.

Przykład:

Instytucja zarządzająca wykorzystuje środki z EFRR⁹ na utworzenie funduszu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (tzw. start-up). Środki z EFRR podlegają zarządzaniu dzielonemu.

Środki z EFRR podlegające zarządzaniu dzielonemu zalicza się do „zasobów państwowych”. Jeżeli występują wszystkie pozostałe elementy pojęcia pomocy określonego w art. 107 ust. 1 TFUE, operacja musi być zgodna z zasadami pomocy państwa. Zgodność z przepisami należy sprawdzić na poziomie zarządzania funduszem, na poziomie inwestorów oraz na poziomie ostatecznych odbiorców.

W przypadku instrumentów finansowych wdrażanych w ramach rozporządzenia (UE) 1305/2013 (EFRROW) szczegółowe przepisy dotyczą **podstawowej działalności rolniczej** w odniesieniu do pomocy państwa. Na mocy art. 81 ust. 2 rozporządzenia (UE) 1305/2013 (EFRROW) przewidziano wyłączenie podstawowej działalności rolniczej (produktów z załącznika I) z obowiązku stosowania zasad pomocy państwa, zgodnie z art. 42 TFUE. Z drugiej strony nieujęte w załączniku działania uzyskujące wsparcie poprzez instrumenty finansowe finansowane z EFRROW muszą być zgodne z ogólnymi zasadami pomocy państwa.

W przypadku działalności rolniczej uzyskującej wsparcie poprzez instrumenty finansowe niefinansowane z EFRROW zastosowanie mają zasady pomocy państwa, z zastrzeżeniem innych przepisów.

W przypadku **rybołówstwa i akwakultury** wyłączenie niektórych rodzajów finansowania związanego z rybołówstwem z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) z obowiązku stosowania zasad pomocy państwa wynika z art. 42 TFUE oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFMR. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie EFMR płatności dokonywane przez państwa członkowskie w ramach współfinansowania z EFMR zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFMR (UE) nr 508/2014 nie są co do zasady uznawane za pomoc państwa.

3.1.2. Inne fundusze UE i EFSI zarządzane bezpośrednio lub pośrednio¹⁰

Jeśli chodzi o finansowanie unijne, które jest wdrażane przez dowolny podmiot, któremu powierzono realizację, w tym Grupę EBI (EBI/EFI), na mocy upoważnienia udzielonego przez Komisję Europejską (lub inną instytucję UE bądź inny podmiot UE) w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego oraz w przypadku, gdy w związku z tym

⁹ Rozporządzenie (UE) nr 1301/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

¹⁰ W art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów jest mowa o funduszach unijnych niepodlegających zarządzaniu dzielonemu z państwami członkowskimi.

organy krajowe nie decydują o wykorzystaniu środków, takie finansowanie unijne nie kwalifikuje się jako zasoby państwowe. Nie można go przypisać państwu, a zatem nie stanowi pomocy państwa.

Należy jednak zauważyć, że rozporządzenie finansowe (UE, Euratom) 966/2012 stanowi, iż unijne instrumenty finansowe muszą „spełniać kryterium niezakłócenia konkurencji i zgodności z zasadami pomocy państwa”¹¹. Komisja opracowała ramy prawne regulujące unijne instrumenty finansowe, w tym umowy z podmiotami, którym powierzono dane zadanie, w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi pomocy państwa. Różne instrumenty finansowe muszą być opracowane tak, aby były zgodne z zasadami pomocy państwa.

Przykład:

Na wniosek Komisji EBI tworzy fundusz ze środków programu „Horyzont 2020”¹². Środki z programu „Horyzont 2020” są zasobami unijnymi, a EBI będzie zarządzać tym funduszem w trybie tzw. zarządzania pośredniego.

Środki z programu „Horyzont 2020” nie są „zasobami państwowymi”. Dlatego fundusz finansowany wyłącznie z tych środków nie kwalifikuje się jako pomoc państwa. Mimo to w rozporządzeniu finansowym (i motywie 42 rozporządzenia w sprawie inicjatywy „Horyzont 2020”) przewiduje się, że należy zapewnić zgodność z zasadami pomocy państwa. Zasady ustanowione przez Komisję w odniesieniu do utworzenia funduszu, a tym samym ich wdrażanie muszą być zgodne z zasadami pomocy państwa.

W odniesieniu do programu „Horyzont 2020” Komisja opracowała rozporządzenie i przepisy wykonawcze, w szczególności umowę o delegowaniu zadań i podstawowe ustalenia, tak aby osiągnąć cel w postaci zgodności z zasadami pomocy państwa. Wnioski dotyczące utworzenia funduszu ze środków programu „Horyzont 2020” są również sprawdzane pod kątem zgodności z zasadami inicjatywy „Horyzont 2020”.

Jeżeli fundusz ustanowiony ze środków programu „Horyzont 2020” jest finansowany także z innych środków publicznych (finansowanie z krajowych środków publicznych lub środków EFSI), ta część finansowania może kwalifikować się jako „zasoby państwowe”, które można przypisać państwu tylko wtedy, gdy uczestniczące państwa członkowskie mają swobodę decydowania o wykorzystaniu przedmiotowych środków. Dla tych części finansowania wymagane jest dodatkowe sprawdzenie pod kątem zasad pomocy państwa, czy spełnione są wszystkie pozostałe warunki obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

3.1.3. Wkład EFSI w fundusze UE zarządzane bezpośrednio lub pośrednio

Zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów państwa członkowskie mogą wносить wkłady z programów EFSI jako wkłady do instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii (bezpośrednie lub pośrednie zarządzanie unijne). Takie wkłady nie stanowią zasobów państwowych, a ich późniejsze wykorzystania nie przypisuje się państwu, jeśli państwo członkowskie wnoszące wkład

¹¹ Art. 140 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego.

¹² Podstawą inicjatywy „Horyzont 2020” jest rozporządzenie (UE) nr 1291/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104 (rozporządzenie w sprawie inicjatywy „Horyzont 2020”).

nie zastrzega żadnych warunków co do wykorzystania przedmiotowych EFSI, z wyjątkiem warunku, zgodnie z którym wkłady z EFSI powinny być inwestowane na terytorium państwa członkowskiego wnoszącego wkład, określonego w programie(-ach) operacyjnym(-ych). Warunek ten nie powoduje, że zasoby te przypisuje się danemu państwu członkowskiemu, ponieważ EFSI są przyznawane państwom członkowskim zgodnie z przepisami UE, w których określono już, na terytorium jakiego państwa członkowskiego fundusze te mają być inwestowane¹³.

O ile wkłady EFSI spełniają powyższe warunki, nie stanowią one pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W konsekwencji wkłady takie nie muszą być zgodne z zasadami pomocy państwa. Natomiast biorąc pod uwagę, że instrumenty finansowe na poziomie UE mają być zgodne z zasadami pomocy państwa, jak wyjaśniono w pkt 3.1.2 powyżej, oznacza to, że zarówno w odniesieniu do środków unijnych, jak też w odniesieniu do dodanych do nich EFSI Komisja zapewnia zgodność pomocy państwa poprzez odpowiednie zaprojektowanie instrumentu.

3.1.4. Zasoby własne grupy EBI

Uznaje się, że inwestowanie przez grupę EBI (EBI/EFI) zasobów własnych na własne ryzyko ma charakter finansowania prywatnego zgodnie z zasadami pomocy państwa i nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Oznacza to również, że zasoby własne EBI/EFI zainwestowane *całkowicie* na własne ryzyko EBI/EFI nie są brane pod uwagę przy obliczaniu progu pomocy *de minimis*, progów powodujących obowiązek zgłoszenia czy też do wyliczenia intensywności pomocy.

Jeśli jednak państwa członkowskie zapewniają gwarancje lub inne wsparcie na rzecz grupy EBI, grupa EBI nie inwestuje *całkowicie* na własne ryzyko. W takich okolicznościach nie można zatem uznać, że inwestycje grupy EBI mają charakter prywatny pod kątem polityki pomocy państwa. Ponadto, ponieważ gwarancje takie obejmują zasoby państwowe i można je przypisać państwu, muszą one być zgodne z zasadami pomocy państwa.

Przykład:

Scenariusz a) EBI tworzy fundusz z zasobów własnych, bez żadnego wsparcia (np. gwarancji) ze strony państw członkowskich ani ze środków unijnych. Środki EBI uważa się za środki prywatne. W związku z tym zasady pomocy państwa nie mają zastosowania.

Scenariusz b) EBI otrzymuje krajowe wsparcie publiczne lub wsparcie EFSI, na przykład gwarancję na pokrycie (części) ryzyka EBI z tytułu nowo udzielonych kredytów. W takim przypadku inwestycja EBI nie jest uważana za prywatną w kontekście kontroli pod kątem pomocy państwa. Jeżeli spełnione są również pozostałe warunki pomocy państwa, gwarancja publiczna musi być zgodna z zasadami pomocy państwa (jest ona finansowana z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu).

¹³ W art. 70 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na państwa członkowskie nałożono obowiązek wsparcia działań w danym obszarze objętym programem. Podstawą podziału środków udostępnianych przez państwa członkowskie jest metoda opisana w załączniku VII do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i określona w decyzji wykonawczej Komisji 2014/190/UE.

3.1.5. Zasoby własne grupy EBI objęte gwarancją Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)¹⁴

Wsparcie z EFIS nie kwalifikuje się jako „zasoby państwowe”, a zatem nie stanowi pomocy państwa. Dodatkowo zasoby EFIS są poza zakresem przepisów rozporządzenia finansowego. Dlatego też wymóg zgodności z zasadami pomocy państwa określony w art. 140 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego nie ma zastosowania. Nie jest zatem wymagana kontrola pomocy państwa do wdrożenia zasobów własnych grupy EBI objętych gwarancją EFIS.

Projekty lub platformy inwestycyjne wspierane przez EFIS mogą być łączone ze wsparciem finansowym (współfinansowaniem) z EFSI lub z krajowymi środkami publicznymi. W takich przypadkach wspomniane dodatkowe finansowanie podlega zasadom pomocy państwa, jak wyjaśniono w pkt 3.1.1 powyżej.

Istnieją również oddzielne wytyczne dotyczące łączenia EFSI/ EFIS obejmujące wytyczne dotyczące pomocy państwa¹⁵.

Przykład:

EBI tworzy fundusz z zasobów własnych, które są zabezpieczone gwarancją EFIS.

Utworzenie funduszu oraz wdrażanie nie obejmuje „zasobów państwowych”, a zatem nie podlega kontroli pomocy państwa.

Jeśli jednak fundusz otrzyma dodatkowe środki z EFSI lub z krajowych środków publicznych, wsparcie dla tej części kwalifikuje się jako „zasoby państwowe”. Wsparcie takie musi być zgodne z zasadami pomocy państwa, jeśli spełnione są również pozostałe warunki pojęcia pomocy.

Należy zauważyć, że zasoby grupy EBI objęte gwarancją EFIS nie są inwestowane na własne ryzyko.

Dlatego w tym przypadku inwestycja grupy EBI nie może być uznana za inwestycję prywatną w sensie „wkładu własnego” grupy EBI, pozbawionego wsparcia publicznego, bądź wkładu inwestora prywatnego, zgodnie z zasadami pomocy państwa.

3.1.6. Przegląd dotyczący wymaganej oceny pomocy państwa w zakresie kryterium „zasobów państwowych” w podziale na rodzaje zasobów

Rodzaje zasobów						
Środki	z	Krajowe	Fundusze	unijne	Zasoby	Zasoby

¹⁴ Rozporządzenie (UE) 2015/1017 w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1 („EFIS”).

¹⁵ <https://www.fi-compass.eu/publication/ec-regulatory-guidance/new-guidelines-combining-european-structural-and-investment-funds>

<p>europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (w ramach zarządzania dzielonego)</p>	<p>środki publiczne</p>	<p>zarządzane bezpośrednio/pośrednio</p> <p>(np. program „Horyzont 2020”, program COSME16 lub EFSI zarządzane bezpośrednio/pośrednio bądź bezwarunkowo przekazane europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, zob. pkt 3.1.3)</p>	<p>własne grupy EBI</p> <p>(bez zabezpieczenia przed ryzykiem lub innego wsparcia ze środków unijnych lub krajowych środków publicznych)</p>	<p>własne grupy EBI zabezpieczone gwarancją EFIS</p>
<p>Zasoby państwowe: tak</p> <p>Konieczność zgodności z zasadami pomocy państwa¹⁷</p>	<p>Zasoby państwowe: tak</p> <p>Konieczność zgodności z zasadami pomocy państwa</p>	<p>Zasoby państwowe: nie</p> <p>Komisja zapewnia zgodność z zasadami pomocy państwa na poziomie instrumentu</p>	<p>Zasoby państwowe: nie</p> <p>Brak wymogów w zakresie pomocy państwa</p>	<p>Zasoby państwowe: nie</p> <p>Brak wymogów w zakresie pomocy państwa (zob. też punkt 3.1.5.)</p>
<p>W przypadku łączenia różnych rodzajów zasobów stosowanie zasad pomocy państwa należy sprawdzić oddzielnie dla każdej części.</p>				

3.2. „Przedsiębiorstwa” zaangażowane w instrumenty finansowe¹⁸

Zgodnie z pojęciem pomocy określonym w art. 107 ust. 1 TFUE pomoc musi być przyznana „przedsiębiorstwu”. Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie definiuje „przedsiębiorstwa” jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą, bez względu na ich status prawny i sposób ich finansowania¹⁹. „Działalność gospodarcza” to działalność polegająca na oferowaniu towarów lub usług na rynku²⁰.

Powyższa definicja „przedsiębiorstwa” oznacza, że:

- status podmiotu nie ma decydującego znaczenia (na przykład podmiot będący częścią administracji publicznej może być przedsiębiorstwem),

¹⁶ Rozporządzenie (UE) nr 1287/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33 („COSME”).

¹⁷ Szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa mają zastosowanie do EFRROW i EFMR.

¹⁸ Dalsze wytyczne dotyczące pojęcia przedsiębiorstwa znajdują się w sekcji 2 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

¹⁹ Sprawy połączone C-180/98–C-184/98, Rec. I-6451, pkt 74.

²⁰ Sprawa 118/85, Rec. 2599, pkt 7.

- nie ma znaczenia, czy celem danego podmiotu jest generowanie zysków (podmiot non-profit również może oferować towary i usługi na rynku),
- sklasyfikowanie podmiotu jako przedsiębiorstwa zawsze odnosi się do konkretnej działalności (podmiot może prowadzić zarówno działalność gospodarczą, jak i działalność pozagospodarczą).

Obecność pomocy państwa należy sprawdzić w odniesieniu do wszystkich podmiotów zaangażowanych w instrumenty finansowe. W przypadku wszystkich podmiotów należy zatem sprawdzić, czy można je sklasyfikować jako „przedsiębiorstwa”, chyba że istnienie pomocy państwa można wykluczyć ze względu na inne wymogi określone w art. 107 ust. 1 TFUE.

Zarządzających funduszami i inwestorów zaangażowanych w instrument finansowy zazwyczaj można sklasyfikować jako „przedsiębiorstwa”, ponieważ prowadzą one działalność gospodarczą²¹. W przypadku ostatecznych odbiorców sytuacja może być inna, w szczególności gdy odbiorcy ci są osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej lub zajmującymi się działaniami, których charakter nie uznaje się za gospodarczy.

3.3. Korzyść²²

Kolejnym łącznym wymogiem w odniesieniu do obecności pomocy państwa jest to, czy środek wiąże się z korzyścią. Korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych, tj. bez interwencji państwa²³. Dlatego też korzyść (a zatem i pomoc państwa) należy wykluczyć, jeżeli transakcje gospodarcze prowadzone przez instytucje publiczne odpowiadają normalnym warunkom rynkowym.

Stosując test prywatnego inwestora do instrumentów finansowych, szczególne znaczenie mają następujące elementy:

- W przypadku (współ)inwestorów** korzyść (a zatem i pomoc państwa) nie występuje, jeżeli inwestycja jest prowadzona na zasadzie równorzędności (*pari passu*) między inwestorami publicznymi a prywatnymi bądź inwestycja publiczna jest zgodna z warunkami rynkowymi ustalonymi na podstawie analizy porównawczej lub innych metod oceny.

Uznaje się, że inwestycja jest przeprowadzana na zasadzie równorzędności (*pari passu*), gdy²⁴:

²¹ O ile zarządzający funduszem jedynie zarządza, a nie współinwestuje, takiego zarządzającego funduszem można sklasyfikować jedynie jako „instrument inwestycyjny”, a zatem nie mieści się on w pojęciu „przedsiębiorstwa” określonym w art. 107 ust. 1 TFUE (zob. sprawa SA.37824; http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/254119/254119_1608806_109_2.pdf); zob. również decyzja w sprawie SA.36904, pkt 71 lit. b). http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256075/256075_1711610_153_2.pdf.

²² Dalsze wytyczne dotyczące pojęcia korzyści znajdują się w sekcji 4 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

²³ Sprawa C-39/94 Rec. I-3547, pkt 60.

²⁴ Dalsze wytyczne dotyczące transakcji prowadzonych na zasadzie równorzędności (*pari passu*) znajdują się w sekcji 4.2.3.1 ppkt (i) zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

- jest dokonywana na takich samych warunkach przez inwestorów publicznych i prywatnych (inwestorzy publiczni i prywatni ponoszą takie samo ryzyko i uzyskują takie same zyski oraz podlegają takiemu samemu stopniowi podporządkowania w tej samej klasie ryzyka w przypadku warstwowej struktury finansowania), oraz
- obie kategorie podmiotów interweniują jednocześnie (inwestycja inwestora publicznego i prywatnego jest realizowana w ramach tej samej transakcji inwestycyjnej), oraz
- interwencja inwestora prywatnego ma realne znaczenie ekonomiczne (określone, zgodnie z wytycznymi Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka („RFG²⁵”), na minimalnym poziomie 30 %).

Zgodnie z pkt 35 RFG, o ile warunki inwestycji (na poziomie zarówno inwestorów, jak i pośrednika finansowego) są zgodne z testem prywatnego inwestora, nie ma konieczności dalszego sprawdzania potencjalnej pomocy na poziomie ostatecznego odbiorcy.

W przypadku gdy instrumenty finansowe pozwalają współinwestorom prywatnym na dokonanie inwestycji finansowej w przedsiębiorstwo lub grupę przedsiębiorstw na warunkach korzystniejszych niż czynią to inwestorzy publiczni inwestujący w te same przedsiębiorstwa, wówczas tacy inwestorzy prywatni mogą otrzymać korzyść. Korzyść taka może przybrać formę zwrotów uprzywilejowanych (zachęty związane ze wzrostem) lub ograniczonej ekspozycji na straty w przypadku niedostatecznych wyników transakcji bazowej w porównaniu z inwestorami publicznymi (ochrona przed spadkiem wartości). Zapewnić należy zgodność takiej pomocy na rzecz inwestorów.

W niektórych przypadkach (np. w przypadku gwarancji lub pod nieobecność prywatnych inwestorów) warunków rynkowych nie da się ustalić bezpośrednio na podstawie testu równorzędności (*pari passu*). Nie oznacza to jednak koniecznie, że transakcja publiczna nie jest zgodna z warunkami rynkowymi. W takich przypadkach zgodność z warunkami rynkowymi można ocenić na podstawie analiz porównawczych lub innych metod oceny (np. ustalenie poziomu wartości bieżącej netto (NPV) inwestycji, który mógłby być do zaakceptowania dla prywatnego podmiotu w gospodarce rynkowej). Gdy transakcja zostanie uznana za zgodną z warunkami rynkowymi, nie stanowi ona pomocy państwa²⁶.

- b) **Podmioty wdrażające instrumenty finansowe/zarządzający funduszami/pośrednicy finansowi/fundusze funduszy** również mogą być odbiorcami pomocy państwa, jeżeli wynagrodzenia za usługi lub zwroty w ramach wdrażania instrumentu finansowego przekraczają stawki rynkowe.

²⁵ Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka („RFG”), Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4.

²⁶ Dalsze wytyczne dotyczące stosowania testu prywatnego inwestora znajdują się w sekcji 4.2.3.2 i 4.2.3.4. zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

Istnieją różne sposoby ustalania, czy wynagrodzenie dla podmiotów wdrażających instrumenty finansowe/zarządzających funduszami jest zgodne ze stawkami rynkowymi. Na przykład jeżeli zarządzający funduszem jest wybierany w drodze konkurencyjnej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury naboru, jego wynagrodzenie można uznać za zgodne ze stawkami rynkowymi. Jest to wymóg dotyczący wszystkich instrumentów finansowych objętych zasadami pomocy państwa.²⁷

W przypadku braku konkurencyjnej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury naboru zgodność wynagrodzenia/zwrotów kosztów z warunkami rynkowymi można wykazać w inny sposób. W przypadku wynagrodzeń/zwrotów zgodnych z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów gotowe instrumenty opisane w sekcji 5 gwarantują, że wynagrodzenie jest zgodne z warunkami rynkowymi. W przypadku wynagrodzeń/zwrotów niezgodnych z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów lub niemieszczących się w zakresie gotowych instrumentów zgodność z warunkami rynkowymi powinna być oceniana indywidualnie w każdym przypadku.

- c) **Poziom ostatecznych odbiorców:** Ogólnym celem instrumentu finansowego jest udzielenie wsparcia ostatecznym odbiorcom. Dlatego też istota instrumentu polega na możliwości otrzymania przez ostatecznych odbiorców korzyści, której nie uzyskaliby w normalnych warunkach rynkowych.

Jednak w przypadku gdy pożyczka lub gwarancja spełnia warunki określone w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych²⁸ lub w sekcji 3 obwieszczenia w sprawie gwarancji²⁹, uznaje się ją za zgodną z warunkami rynkowymi i tym samym niestanowiącą pomocy państwa dla ostatecznych odbiorców. Również w odniesieniu do innych rodzajów wsparcia można wykazać, że są one zgodne z warunkami rynkowymi. Natomiast jako że instrumenty finansowe polityki spójności stanowią reakcję na niedoskonałości rynku, może występować korzyść na poziomie ostatecznych odbiorców.

3.4. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi / pomoc *de minimis*

Pomoc państwa ma miejsce jedynie wtedy, gdy zakłóca konkurencji i ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Ponadto uznaje się, że wsparcie zgodne z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie pomocy *de minimis* nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TFUE. Pomoc taka nie podlega zatem obowiązkowi zgłoszenia pomocy państwa. W odniesieniu do okresu finansowania 2014–2020 zastosowanie ma głównie

²⁷ Dalsze wytyczne znajdują się w sekcji 4.2.3.1 pkt (ii) zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

²⁸ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych, Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6–9.

²⁹ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji, Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10, zmienione sprostowaniem do obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji, Dz.U. C 244 z 25.9.2008, s. 32.

rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013³⁰, w którym ustalono próg pomocy *de minimis* przypadającej na jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat na poziomie 200 000 EUR. Oprócz powyższego progu należy również wypełnić wszystkie pozostałe wymogi określone w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*.

Pomimo że, jak wspomniano wcześniej, w ramach EFRROW **podstawowa działalność rolnicza** jest wyłączona z przepisów dotyczących pomocy państwa, nieujęte w załączniku działania uzyskujące wsparcie z instrumentów finansowych EFRROW muszą być zgodne z ogólnymi zasadami pomocy państwa. Podobnie w przypadku działalności rolniczej wspieranej przez instrumenty finansowe niefinansowane w ramach EFRROW zastosowanie mają zasady pomocy państwa, tj. przestrzegać należy pułapu pomocy *de minimis* na działalność rolniczą (15 000 EUR w przeliczeniu na jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat), jak również innych przepisów określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014³¹.

W odniesieniu do produktów rybołówstwa i akwakultury ujętych w załączniku I do TFUE, płatności dokonywane przez państwa członkowskie w ramach współfinansowania z EFMR i zgodnie z zasadami dotyczącymi tego funduszu, zasadniczo nie uznaje się za pomoc państwa (zob. art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFMR). W przypadku projektów lub programów niezwiązanych z rybołówstwem (tj. kwestii związanych ze zintegrowaną polityką morską) zastosowanie ma system pomocy państwa.

Uznaje się, że pomoc państwa nieprzekraczająca określonego pułapu w określonym czasie zasadniczo nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TFUE. Jest to tak zwana pomoc *de minimis*. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 (zastępujące rozporządzenie Komisji (WE) nr 875/2007) ma zastosowanie do pomocy przyznanej przedsiębiorstwom sektora rybołówstwa i akwakultury, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 1 tego rozporządzenia, i określono w nim pułap na poziomie 30 000 EUR w przeliczeniu na beneficjenta w dowolnym okresie trzech lat (rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa). Dodatkowo, udzielając pomocy przedsiębiorstwom działającym w sektorze rybołówstwa i akwakultury, każde państwo członkowskie musi przestrzegać maksymalnej łącznej kwoty środków określonej w załączniku do rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa (tak zwanego górnego limitu krajowego). Oprócz zachowania zgodności z innymi przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa pomoc *de minimis* przyznana wszystkim przedsiębiorstwom w sektorze rybołówstwa i akwakultury w okresie trzech lat nie może przekroczyć dla żadnego państwa członkowskiego 2,5 % rocznych obrotów z działalności w zakresie połowów, przetwórstwa i akwakultury.

Rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* może mieć zastosowanie do każdego z różnych podmiotów zaangażowanych w instrumenty finansowe. Spełnione muszą być jednak wszystkie wymogi określone w rozporządzeniu.

Szczególną uwagę zwrócić należy na następujące kwestie:

³⁰ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013, Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1 („rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis*”).

³¹ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z 27 czerwca 2014 r., Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45–54.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi EFSI podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie powinny otrzymywać żadnej pomocy państwa, w tym pomocy *de minimis*, na wspomniane wdrażanie, jako że nie byłoby to zgodne z celami EFSI w odniesieniu do danego instrumentu finansowego, poprzez który środki mają być przekazane ostatecznym odbiorcom.³² Dlatego też nawet jeśli możliwe jest osiągnięcie przez podmioty wdrażające instrumenty finansowe zgodności z zasadami pomocy państwa, należy podkreślić, że wsparcie dla takich podmiotów z EFSI nie jest zazwyczaj zgodne z przepisami dotyczącymi EFSI.

W przypadku ostatecznych odbiorców należy zwrócić szczególną uwagę na to, czy ostateczny odbiorca należy do grupy przedsiębiorstw. Próg pomocy *de minimis* ma zastosowanie do „jednego przedsiębiorstwa”. Pomoc powinna zatem być przyznawana jedynie do wysokości trzyletniego wspólnego progu w wysokości 200 000 EUR dla wszystkich przedsiębiorstw danej grupy, którą uznaje się za jedno przedsiębiorstwo.

Dodatkowo państwa członkowskie muszą zwrócić szczególną uwagę na fakt, że w przypadku pomocy w formie instrumentów kapitałowych, instrumentów quasi-kapitałowych i zastrzyków kapitałowych nie można korzystać z rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis* chyba że kapitał lub całkowita kwota zastrzyku środków publicznych nie przekracza pułapu pomocy *de minimis* lub w przypadku gdy spełnione są tak zwane warunki „bezpiecznej przystani”.

4. WYŁĄCZENIA Z OBOWIĄZKU ZGŁOSZENIA

W art. 108 ust. 3 TFUE przewiduje się, że w przypadku obecności pomocy państwa dane państwo członkowskie musi na ogół dokonać zgłoszenia pomocy państwa. Jednak dzięki rozszerzeniu zakresu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych³³ („ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.”) znacznie zwiększono możliwość uniknięcia procedury zgłoszenia pomocy państwa.

W przypadku instrumentów finansowych polityki spójności szczególne znaczenie mają następujące przepisy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.:

- art. 16 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich);
- art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc na finansowanie ryzyka);
- art. 22 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność);
- art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach);
- art. 52 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc na infrastrukturę szerokopasmową).

³² Pozostaje to bez wpływu na fakt, że podmiot wdrażający może otrzymywać wsparcie z EFSI na inne cele, na przykład na pomoc szkoleniową dla pracowników.

³³ Rozporządzenie Komisji 651/2014, Dz.U. L 187 z 26.6.2014.

Oprócz powyższych pięciu przepisów ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, beneficjenci pomocy na różnych poziomach instrumentów finansowych mogą również wykorzystywać inne przepisy tego rozporządzenia. W szczególności przepis dotyczący regionalnej pomocy inwestycyjnej zawarty w art. 14 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. można stosować do instrumentów finansowych w regionach objętych pomocą.

Służby Komisji przedstawiły dalsze wytyczne w zakresie interpretacji ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. w „Poradniku praktycznym”/dokumencie z pytaniami i odpowiedziami³⁴.

Ponadto istnieją rozporządzenia w sprawie sektorowych wyłączeń grupowych, na przykład rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (tzw. „ABER”).

Podobnie w odniesieniu do rybołówstwa i akwakultury istnieje również rozporządzenie sektorowe, rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014, które jest nowym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych, mającym zastosowanie do powyższego sektora (tzw. rozporządzenie „FIBER”), zostało przyjęte dnia 16 grudnia 2014 r., a weszło w życie dnia 1 stycznia 2015 r.

5. „GOTOWE” INSTRUMENTY

Komisja opracowała standardowe warunki dla niektórych rodzajów instrumentów finansowych. Standardowe warunki zapewniają zgodność z zasadami pomocy państwa i tym samym ułatwiają przekazywanie unijnego wsparcia finansowego ostatecznym odbiorcom. Stosowanie gotowych instrumentów przez państwa członkowskie ma charakter dobrowolny.

Komisja przyjęła dotychczas pięć różnych „gotowych instrumentów”³⁵:

- **Pożyczka z podziałem ryzyka** na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

„Gotowy instrument w postaci pożyczki z podziałem ryzyka” ma strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. obejmuje wynagrodzenie pośrednika finansowego na warunkach rynkowych oraz korzyści finansowe w pełni przeniesione przez pośrednika finansowego na ostatecznych odbiorców. Finansowanie zapewnione ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*.

- **Ograniczona gwarancja portfelową**

Ograniczona gwarancja portfelową zapewnia zabezpieczenie przed ryzykiem w przypadku nowych niezagrożonych pożyczek dla MŚP i ma strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. jest zgodna z warunkami rynkowymi na poziomie pośredników finansowych zarządzających funduszem gwarancyjnym i instytucji

³⁴ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html.

³⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 964/2014, Dz.U. L 271 z 12.9.2014, s. 16.

finansowych tworzących portfele nowych pożyczek. Pomoc przyznana ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*.

- **Pożyczka na renowację na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii w sektorze budownictwa mieszkaniowego**

Ma ona strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. obejmuje wynagrodzenie pośrednika finansowego na warunkach rynkowych i korzyści finansowe w pełni przeniesione przez pośrednika finansowego na ostatecznych odbiorców. Finansowanie zapewnione ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*.

- **Fundusz na rzecz rozwoju obszarów miejskich**

Fundusz na rzecz rozwoju obszarów miejskich ma formę funduszu pożyczkowego w odniesieniu do projektów na rzecz rozwoju obszarów miejskich na obszarach objętych pomocą i jest instrumentem zwolnionym z obowiązku zgłaszania pomocy państwa na podstawie art. 16 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.

- **Kapitałowy instrument wspólnwestycyjny**

Instrument wspólnwestycyjny ma formę funduszu kapitałowego dla MŚP. Jest instrumentem zwolnionym z obowiązku zgłaszania pomocy państwa na podstawie art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.

Dalsze wytyczne dotyczące gotowych instrumentów znajdują się na poniższej stronie internetowej:

<https://www.fi-compass.eu/publication/event-material/presentation-financial-instruments-under-esif-standard-terms-and>

6. PRZYPADKI, GDY ZGŁOSZENIA POMOCY PAŃSTWA SĄ WYMAGANE

Jeżeli instrument finansowy wiąże się z przyznaniem pomocy państwa, która nie spełnia warunków zwolnienia z obowiązku zgłoszenia, dane państwo członkowskie musi dokonać zgłoszenia pomocy państwa. Pomoc nie może być przyznana, zanim Komisja Europejska nie przyjmie decyzji zatwierdzającej pomoc państwa.

Organy krajowe chcące uzyskać poradę w zakresie zgłoszeń pomocy państwa mogą skontaktować się z głównym krajowym punktem kontaktowym ds. pomocy państwa. Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji Komisji Europejskiej („DG ds. Konkurencji”) przekazuje państwom członkowskim wytyczne dotyczące sporządzania zgłoszeń pomocy państwa. Dalsze informacje znajdują się również na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji³⁶.

³⁶ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html